

Internationale betrekkingen

ROME, ITALIË – DONDERDAG 20 EN VRIJDAG 21 NOVEMBER 2014

INTERPARLEMENTAIRE CONFERENTIE VAN DE VOORZITTERS VAN DE COMMISSIES BEVOEGD VOOR SOCIALE ZAKEN, ONDERZOEK EN INNOVATIE VAN DE NATIONALE PARLEMENTEN VAN DE LIDSTATEN EN KANDIDAAT-LIDSTATEN VAN DE EUROPESE UNIE

De interparlementaire conferentie vond plaats binnen het raam van de parlementaire dimensie van het Italiaanse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. De Kamer van volksvertegenwoordigers vaardigde de heer Vincent Van Quickenborne, voorzitter van de commissie voor de Sociale Zaken, af.

Openingssessie

De deelnemers aan de conferentie werden verwelkomd door mevrouw Laura Boldrini, voorzitter van de Italiaanse Kamer van volksvertegenwoordigers, en de heer Pietro Grasso, voorzitter van de Italiaanse Senaat. Zij overliepen de belangrijkste uitdagingen voor de Europese Unie in de domeinen die door de conferentie zouden worden behandeld: jobcreatie, de digitale agenda, de bevordering van onderzoek en innovatie en de rol van de steden.

Sessie 1 – De Europese weg naar stabiele en kwaliteitsvolle jobs

In deze sessie hielden de volgende sprekers een uiteenzetting:

- de heer Giuliano Poletti, minister van Arbeid en Sociale Zaken van Italië;
- de heer Alessandro Goglio, adviseur bij de directie Tewerkstelling, Arbeid en Sociale Zaken van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO);
- de heer Steven Tobin, hoofdeconoomist bij het onderzoeksdepartement van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO);
- mevrouw Donata Gottardi, hoogleraar arbeidsrecht aan de universiteit van Verona.

De heer Giuliano Poletti maakte een synthese van de prioriteiten van het Italiaanse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, die in overleg met de Europese Commissie werden bepaald. Hij benadrukte dat structurele hervormingen noodzakelijk zijn om de Lissabon 2020-doelstellingen te bereiken.

De heer Alessandro Goglio overliep de belangrijkste evoluties op het vlak van de arbeidsmarkt in de OESO-zone sinds het begin van de financiële en economische crisis van 2008:

- de werkloosheidsgraad begint stilaan te dalen, maar de vooruitgang is nog schuchter en moet verder worden bevorderd;
- veel laaggeschoolde arbeidskrachten worden geconfronteerd met een reële daling van hun verdienvermogen. Die evolutie, die wellicht lang zal aanhouden, heeft zowel een economische als een sociale kostprijs;
- een toename van het aantal jobs leidt vooralsnog niet tot een achteruitgang van de kwaliteit van die banen.

De heer Steven Tobin benadrukte het belang van groei voor het scheppen van banen, maar voegde eraan toe dat groei alleen niet volstaat: er is nood aan een omvattende en inclusieve arbeidsmarktstrategie, die tot stand komt na coördinatie tussen werkgeversorganisaties, vakbonden en overheid en permanent moet worden bewaakt en geëvalueerd.

Mevrouw Donata Gottardi hield een pleidooi voor het verlaten van de conventionele manieren waarop over arbeid wordt nagedacht. Er moeten concrete doelstellingen worden bepaald, maar een mentaliteitsverandering is even essentieel, met name inzake mobiliteit op de arbeidsmarkt en innovatie.

De heer Vargiu Pierpaolo, voorzitter van de commissie voor de Sociale Zaken van de Italiaanse Kamer van volksvertegenwoordigers, trok uit de sessie de volgende conclusies:

- het huidige soberheidsbeleid tast de koopkracht en groei te veel aan en moet worden aangevuld met nieuw beleid. De Europese Unie heeft daarbij nood aan een paradigmashift: eerder dan te investeren in sectoren die in het verleden belangrijk waren, moeten de overheden innovatieve ondernemingen op gerichte wijze ondersteunen;
- de pensioenleeftijd moet worden verhoogd, maar niet voor alle jobs: er is ter zake nood aan meer flexibiliteit en variabiliteit;
- de arbeidsmarkten van de lidstaten van de Europese Unie moeten meer worden geïntegreerd, wat de onderlinge afstemming van het arbeidsmarktbeleid veronderstelt.

Sessie 2 – Opportuniteiten van de digitale markt

Deze sessie werd ingeleid door de heren Lorenzo Benussi, lid van de innovatiedesk van het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en strategisch adviseur bij het consortium TOP-IX, en Kumardev Chatterjee, voorzitter van het Forum van jonge Europese vernieuwers.

De heer Lorenzo Benussi hield een pleidooi voor een *data driven economy*. Om zo goed mogelijk op die nieuwe economie in te spelen, is er nood aan publiek-private samenwerking, waarbij de overheden een effectief databeleid gaan voeren met aandacht voor complexiteit en een focus op *data value* (investeren in toepassingen die het meeste jobs en groei opleveren).

De heer Kumardev Chatterjee maakte de vaststelling dat de meest innovatieve producten in de digitale economie niet in Europa werden ontwikkeld. Hij pleitte voor vier grote veranderingen in de Europese Unie: de aanvaarding van mislukking bij *start-ups* (als leerproces ter voorbereiding van andere, succesvolle *start-ups*), gerichtere investeringen in infrastructuur, mainstreaming van ondernemerschap en de vereenvoudiging van toegang tot financiering en markten.

De heer Vincent Van Quickenborne poneerde de stelling dat het gebrek aan Europese *start-ups* in de digitale economie voor een groot deel te wijten is aan de beleidsmakers: politici hebben de neiging om de gevestigde spelers in een bepaalde markt te verdedigen en de vernieuwing te verwaarlozen. Bedrijven en zakelijke modellen die op termijn zullen verdwijnen, worden daardoor ondersteund, terwijl de trein van nieuwe ideeën en toepassingen wordt gemist. Een goed voorbeeld is de vervoersapplicatie *Uber*, die door overheden wordt tegengewerkt omdat de bescherming van het monopolie van de taxisector belangrijker wordt geacht. Er is dus nood aan een fundamentele omslag in het denken van onze beleidsmakers over de evolutie van de economie.

Sessie 3 – Onderzoek als motor van groei

Deze sessie werd ingeleid door de volgende sprekers:

- de heer Markus Perkmann, hoogleraar aan het *Imperial College London*;
- de heer Roberto Cingolani, wetenschappelijk directeur van het Italiaans instituut voor technologie;
- de heer Daniele Archibugi, hoogleraar aan het *Birkbeck college* van de *University of London* en lid van de Italiaanse nationale onderzoeksraad;
- mevrouw Maria Carrozza, lid van de Italiaanse Kamer van volksvertegenwoordigers en hoogleraar aan *Scuola Superiore Sant'Anna* in Pisa.

De heer Markus Perkmann wees op het spanningsveld tussen openbare kennis en private innovatie: omdat de universiteiten in hoge mate door de overheid worden gefinancierd, wordt een positieve en algemeen toegankelijke maatschappelijke impact van die investeringen verwacht, maar die vooropstelling kan strijdig zijn met de private belangen van ondernemingen die voortbouwen op de bereikte resultaten. Omdat uit overheidsmiddelen gefinancierd onderzoek in een te complex landschap moet gebeuren, is er nood aan nieuwe, meer aangepaste modellen van samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen.

De heer Roberto Cingolani wees op het fragmentarische karakter van het onderzoekslandschap in de Europese Unie, dat leidt tot een gebrek aan efficiëntie en gemiste opportuniteiten. Hij pleitte voor multidisciplinaire teams, kruisbestuiving tussen overheid en bedrijfswereld, een minder rigide arbeidsrechtelijke situatie van kenniswerkers en de stroomlijning van onderzoek op zowel nationaal als internationaal niveau.

De heer Daniele Archibugi toonde aan dat wetenschappelijk onderzoek een belangrijke verklaringsfactor is voor het herstel van de Europese economie na de crisis van 2008: de landen die het meest in onderzoek en innovatie investeerden en daarbij kozen voor de sectoren met het grootste potentieel boekten de beste resultaten inzake economische groei. In het stabiliteits- en groeipact van de Europese Unie, dat een maximaal begrotingstekort van 3 % oplegt, zou daarom een uitzondering moeten kunnen worden gemaakt voor investeringen in onderzoek.

Mevrouw Maria Carrozza beschreef de meest recente tendensen inzake onderzoek en innovatie en de impact ervan op de samenleving. Zij legde vooral de nadruk op het toenemende belang van robotica en op de noodzaak van een nieuw loopbaanmodel voor onderzoekers.

Mevrouw Maria Spilabotte, voorzitter van de commissie voor de Sociale Zaken van de Italiaanse Senaat, trok uit de sessie de volgende besluiten:

- elke lidstaat van de Europese Unie heeft zijn eigen cultuur, achtergrond en geschiedenis. Dat feit belet de integratie niet, maar zorgt wel voor nuttige specialisatie: landen die beter zijn in een bepaald domein, moeten daarop inzetten omdat ze zo het verschil kunnen maken;
- in de sectoren waarop in onze landen wordt gefocust, moeten we excelleren en ons meten met de meest geavanceerde landen, in het bijzonder de Verenigde Staten en China;
- nieuwe projecten moeten van nabij worden opgevolgd om bijstellingen en verbeteringen mogelijk te maken;
- de regelgeving moet worden aangepast indien nieuwe ontwikkelingen daardoor meer kansen krijgen. Er is daarbij ook nood aan een Europese sokkel van afspraken om korter op de bal te spelen en deloyale concurrentie tegen te gaan.

Sessie 4 – De steden als hefboomen voor innovatie

De volgende sprekers hielden in deze sessie een uiteenzetting:

- mevrouw Flavia Marzano, voorzitter van de Italiaanse staten-generaal voor innovatie;
- de heer Michele Vianello, digitaal “evangelist” bij *Ars et Inventio*;
- de heer Alessandro Rinaldi, lid van de eenheid voor economische studies van de vereniging van kamers van koophandel van Italië.

Mevrouw Flavia Marzano benadrukte de cruciale opdracht van steden in de strijd tegen de digitale kloof en in het faciliteren van digitale evoluties. Kernwaarden van steden in de 21ste eeuw zijn openheid en bereidheid om ervaringen met andere steden te delen.

De heer Michele Vianello leidt een bedrijf dat openbare en private partners bijstaat in de innovatie van steden. Zijn onderneming heeft een kwaliteitsvolle interactie van personen door de uitbouw van technologische mogelijkheden tot doel, wat niet enkel de veralgemeende toegang tot *Wifi* impliceert, maar ook en vooral betrekking heeft op de manier waarop applicaties worden gebruikt voor de verbetering van het concrete leven in de stad. Hij benadrukte dat slimme steden blijven evolueren en dat er inzake digitale evolutie dus geen eindpunt is.

De heer Alessandro Rinaldi wees op het belang van groene innovaties voor het groeipotentieel van onze economieën in de toekomst. Hij toonde ook aan dat Italiaanse regio's die voluit op groene groei inzetten welvarender zijn en meer jobs creëren dan regio's waar het oude industriële patroon nog dominant is.

De heer Vincent Van Quickenborne benadrukte dat steden permanent met hun burgers moeten communiceren en daarbij gebruik dienen te maken van de nieuwste technologieën. De burger verliest zijn invloed op het beleid niet zodra hij zijn stem heeft uitgebracht, maar moet integendeel steeds de mogelijkheid hebben om op een eenvoudige manier, zonder drempels, problemen te melden of ideeën te formuleren.

De terbeschikkingstelling van een open *wifi*-netwerk, zoals reeds werd verwezenlijkt in Amsterdam en Barcelona, is een belangrijke stap in de goede richting omdat alle nuttige applicaties daardoor voor burgers toegankelijk worden.

Een stadsbestuur hoeft zelf geen toepassingen te ontwikkelen, maar moet wel de vinger aan de pols houden van recente technologische evoluties, die kunnen worden aangewend om het stadsleven zo efficiënt en comfortabel mogelijk te organiseren. Opdat een stad vlot zou kunnen inspelen op de meest recente evoluties, doet ze er goed aan een *chief intelligence officer* aan te stellen, die permanent op zoek gaat naar verbetermogelijkheden.

De spreker gaf enkele voorbeelden van slimme toepassingen in Kortrijk, de stad waarvan hij burgemeester is:

- door een slimme parkeer-*app* die aangeeft hoeveel parkeerplaatsen er op een bepaald moment in een parking vrij zijn, wordt het hinderlijke fenomeen van circulerende auto's die naar een parkeerplaats op zoek zijn, verminderd;
- door middel van een applicatie die aangeeft hoeveel misdrijven op een bepaalde plek werden gepleegd, kan de politie haar inspanningen concentreren op zones met een piek van misdrijven.